

Interpelacja nr 21089
do ministra sprawiedliwości
w sprawie aktualnego stanu spraw w przedmiocie odwołań od decyzji
dyrektora ZER MSWiA o ponownym ustaleniu wysokości emerytur i rent
policyjnych zawisłych przed Sądem Okręgowym w Warszawie

Zgłaszający: Andrzej Rozenek

Data wpływu: 10-03-2021

Szanowny Panie Ministrze!

Działając na podstawie art. 14 ust. 1 pkt 7 ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora z dnia 9 maja 1996 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 1799) oraz art. 191–193 Regulaminu Sejmu (M.P. z 2019 r. poz. 1028), zwracam się do Pana z następującymi pytaniami:

1. Ile wpłynęło do Sądu Okręgowego w Warszawie odwołań (w ujęciu łącznym) od decyzji dyrektora ZER MSWiA o ponownym ustaleniu wysokości emerytur i rent policyjnych wydanych na podstawie art. 15c, art. 22a oraz art. 24a ustawy z 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2016 r. poz. 2270), zmienionej ustawą nowelizującą z 16 grudnia 2016 r. według stanu na dzień 1 marca 2021 r.?
2. Jaka liczba ww. spraw przeciwko dyrektorowi ZER MSWiA o wysokość emerytur i rent policyjnych, zawisłych przed Sądem Okręgowym w Warszawie, według stanu na dzień 1 marca 2021 r., została przekazana do innych sądów okręgowych w kraju, zarówno na podstawie art. 44 k.p.c., jak i na podstawie art. 461 § 3 k.p.c.?
3. Jaka liczba ww. spraw, według stanu na dzień 1 marca 2021 r., pozostała w Sądzie Okręgowym w Warszawie?

4. Ile postępowań w ww. sprawach, spośród zawisłych przed Sądem Okręgowym w Warszawie, według stanu na dzień 1 marca 2021 r., zostało zawieszonych na podstawie art. 177 § 1 pkt 31 k.p.c., tj. ze względu na skierowanie przez ww. sąd pytania prawnego do Trybunału Konstytucyjnego, i nadal pozostaje w zawieszeniu?
5. Czy wystąpiły przypadki odrzucenia przez sąd wniosków skarżących o podjęcie zawieszzonego postępowania motywowane brakiem podstaw do wyrokowania ze względu na nierozstrzygnięcie do chwili obecnej przez Trybunał Konstytucyjny pytania prawnego w sprawie o sygn. akt XIII 1U 326/18? Jeżeli tak, to czy przypadki takie miały miejsce po podjęciu przez Sąd Najwyższy w dniu 16 września 2020 r. uchwały dot. kryterium „służby na rzecz totalitarnego państwa” określonego w art. 13b ust. 1 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji (...)?
6. Ile takich postępowań, według stanu na dzień 1 marca 2021 r., zostało zawieszonych na podstawie art. 174 § 1 pkt 1 k.p.c., tj. z uwagi na śmierć odwołującego się?
7. Ile takich postępowań, według stanu na dzień 1 marca 2021 r., zostało umorzonych na podstawie art. 182 § 1 pkt 3 k.p.c., tj. z powodu braku następców prawnych zmarłego odwołującego się?
8. Jaka jest liczba etatów sędziowskich Sekcji XIII Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Okręgowego w Warszawie według stanu na dzień 1 marca 2021 r. i w jakiej liczbie etaty te są obsadzone?
9. Ilu sędziów ww. sekcji orzeka wyłącznie w sprawach przeciwko dyrektorowi ZER MSWiA o wysokość emerytur i rent policyjnych, według stanu na dzień 1 marca 2021 r.?
10. Uwzględniając dotychczasowe doświadczenia, rzeczywisty stan kadrowy sędziów orzekających oraz szybkość postępowań przed sądem w warunkach pandemii, jaka jest prognozowana liczba spraw rozpoznanych i zakończonych wyrokiem nieprawomocnym w skali roku?

11. Jaka przybliżoną datę można wskazać jako przewidywalny termin rozpoznania ostatnich spraw przeciwko dyrektorowi ZER MSWiA o wysokość emerytury lub renty policyjnej, zawisłych przed Sądem Okręgowym w Warszawie?

Z dniem 16 grudnia 2020 r. minęły już cztery lata od uchwalenia skrajnie kontrowersyjnej, a zdaniem wielu autorytetów prawa i moim własnym, sprzecznej z Konstytucją RP i prawem wspólnotowym, ustawy z 16 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji (...).

Do chwili obecnej Sąd Okręgowy w Warszawie oraz inne sądy okręgowe w kraju rozpoznały jedynie niewielką spośród ogólnej liczby odwołań od decyzji dyrektora ZER MSWiA. Wydane wyroki są nieprawomocne i jako takie zostały zaskarżone przez strony do sądów apelacyjnych.

Mając na uwadze dotychczasowe doświadczenia związane z procedowaniem spraw sądowych, z których przytłaczająca część (po upływie co najmniej 3 lat od złożenia odwołań) pozostaje nadal w sądach I instancji, głównie w Sądzie Okręgowym w Warszawie, a także uwzględniając postępowanie apelacyjne przed sądami II instancji, perspektywa uzyskania przez skarżących sprawiedliwych wyroków w ich sprawach staje się dramatycznie odległa. Wielu skarżących tego nie doczeka.

Sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych o świadczenia służące zaspokojeniu bieżących kosztów utrzymania powinny być rozpoznawane w sposób szczególnie sprawny. W związku z powyższym co w ramach sprawowanego zewnętrznego nadzoru administracyjnego nad działalnością sądów powszechnych, polegającym na zapewnieniu właściwego toku urzędowania sądów przy rozpoznawaniu spraw, m.in. z zakresu prawa cywilnego, zamierza Pan uczynić, aby prawo obywateli do sądu jako osobiste prawo podmiotowe oraz podstawowy środek ochrony konstytucyjnych wolności i praw nie pozostało martwą literą?

Chciałbym przypomnieć, że w polskim systemie prawnym obowiązek zorganizowania systemu jurysdykcyjnego tak, aby właściwe sądy mogły podołać rozstrzygnięciu spraw sądowych w rozsądnych terminach, bez nieuzasadnionej zwłoki, wynika wprost z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP oraz z art. 6 ust. 1

Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, która jako część krajowego porządku prawnego stosowana jest bezpośrednio i ma pierwszeństwo przed ustawą (art. 91 ust. 1 i 2 Konstytucji RP). Z orzecznictwa ETPCz wynika, że do naruszenia art. 6 ust. 1 konwencji dochodzi, gdy postępowanie w I instancji trwa dłużej niż 3 lata. Sytuacja taka w przypadku skarżących decyzje dyrektora ZER MSWiA jest już zjawiskiem masowym. To oznacza, że równie masowe mogą stać się skargi na przewlekłość postępowania skutkujące przyznaniem skarżącym odpowiedniej sumy pieniężnej stanowiącej sankcję dla państwa za wadliwe zorganizowanie wymiaru sprawiedliwości oraz rekompensatę dla skarżących za krzywdę moralną spowodowaną przewlekłością postępowania. Sytuacja taka spowoduje wymierne koszty dla budżetu, które nie musiały przecież wystąpić.

Poseł na Sejm RP

Andrzej Rozenek